

Handläggare:
Pär Dahlqvist
08 508 18 118Till
Farsta stadsdelsnämnd
2014-09-25

Tertialrapport 2 2014

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 2 för 2014.
2. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om omslutningsförändringar om totalt 14,2 mnkr.
3. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om stimulansbidrag om 0,8 mnkr för utbyggnad av en förskoleavdelning.
4. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om budgetjustering för idéburen stadsutveckling om totalt 1,7 mnkr.
5. Omedelbar justering.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.....	4
1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa	4
1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande	5
1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar.....	6
1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm	8
1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	8
1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad	11
2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras.....	13
2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald	13
2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.....	14
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg	20
2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten.....	35
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva.....	37
3.1 Budgeten är i balans	37
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva.....	45
Synpunkter och klagomål	46
Övrigt.....	47

Bilagor

1. Agressorrapport
2. Avvikelse rapport
3. SLK-blanketter
4. Idéburen stadsutveckling 1
5. Idéburen stadsutveckling 2
6. Idéburen stadsutveckling 3
7. Idéburen stadsutveckling 4
8. Idéburen stadsutveckling 5

Sammanfattande analys

Förvaltningen fortsätter arbetet med att uppnå budget 2014 och bidra till Vision Stockholm 2030 om en stad i världsklass genom att i stort uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. De ekonomiska problemen inom äldreomsorgen fortsätter och har nu vuxit så att förvaltningens prognos är ett samlat underskott om -5,0 mnkr för 2014.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Antalet hushåll i behov av försörjningsstöd fortsätter att minska. Förvaltningen arbetar för fördjupade EU-samarbeten i näringslivsfrågor. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys fortsätter. Ett flertal aktiviteter inom ramen för Farstas idrottsprofil har arrangerats. Planerade upprustningar av parker och grönområden genomförs. Under sommaren har 399 ungdomar erbjudits sommarjobb.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Arbetet med utveckla metoder och verksamheter för att stödja personer som utsatts för eller upplevt våld i nära relationer fortsätter. Arbetet med att motverka hemlöshet utvecklas. Intensifierade insatser för att minska det öppna missbruket i Farsta centrum har genomförts.

Ett omfattande utvecklingsarbete fortsätter inom den kommunala hemtjänsten. Enheten har bland annat arbetat för att optimera den dagliga planeringen och därmed effektivisera och höja kvaliteten på verksamheten. Alla nämndens tre specialiserade hemtjänstgrupper för personer med demenssjukdom har beviljats medel och fortsätter med sitt utvecklingsarbete. Äldreomsorgens enheter har startat upp ett arbete för att vidareutveckla sitt anhörigstöd med hjälp av förvaltningen anhörigsamordnare. Äldreomsorgens beställarenhet har organiserat om sin verksamhet för att öka specialiseringen hos biståndshandläggarna. Detta har lett till att behovet av att söka särskilt boende har minskat, då de äldre nu får bättre information om möjligheterna att få hjälp och stöd i hemmet genom det särskilda vårdplaneringsteam som bildats.

Förskoleverksamheten har satsats på att öppna en förskola för de barn som har extra behov av särskilt stöd och säkra kvaliteten för de barn som behöver omsorg på obekvämt arbetstid. Grunden har lagts för övergripande satsningar för att IKT (informations- och kommunikationsteknologi) implementeras i det pedagogiska arbetet, på projektet mål- och kvalitetsstyrning samt enhetsuppföljningar och framtagande av åtgärdsförslag utifrån resultat från brukarundersökningar. Barnomsorgsgarantin kommer att uppfyllas under 2014. Fritidsverksamheten har vidareutvecklats och breddat sina sommarverksamheter utifrån tidigare års erfarenheter och brukarsynpunkter.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Förvaltningens prognos är att målet om en ekonomi i balans inte kommer att uppnås under 2014. Orsaken är ett kraftigt ökat behov av att bevilja insatser inom äldreomsorgen i förhållande till de befolkningsprognoser som ligger till grund för årets budgettilldelning. Kostnaderna följs månadsvis för varje verksamhet. Prognosen bygger på att äldreomsorgen inte ökar antalet beviljade insatser ytterligare, samt en restriktiv hållning. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortsätter. Förvaltningen arbetar aktivt med utveckling av bemötandet.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

Kommentar

Näringsliv

Förvaltningen har med SBR (Stockholm Business Region) och stadsledningskontoret skickat en projektansökan gällande en förstudie inom ERUF (Europeiska regionala utvecklingsfonden) – En sammanhållen stad. Förstudien gäller stöd till företagsutveckling och kan komma att vara grund för en projektansökan till Europeiska socialfonden och regionalfonden.

Förvaltningen och SBR har ansökt till Europakommissionen om att medverka i EU-projektet Erasmus for Young Entrepreneurs. Projektet syftar till att stödja entreprenörer att få erfarenhetsutbyte och affärskontakter inom EU-området.

Företagslotsen har genomfört fyra företagsbesök och deltagit vid ett styrelsemöte inom Farsta företagsgrupp.

Företagslotsen har deltagit i ett mentorprogram inom Start Up Farsta om råd och stöd till unga entreprenörer. Mentorprogrammet avslutades juni.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens		37,18 %		37 %	37 %	2014

Nämndmål:

Lokala näringslivet får bra service av förvaltningen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

NKI (Nöjd Kund Index) ska öka i SBR:s årliga företagsundersökning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen besöker tio lokala företag	2014-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Näringslivsrådet sammanträder tre gånger under året	2014-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	43 st	21 st	40 st	40 st	1600 st	Tertial 2 2014
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	3,3 %	3,61 %	3,5 %	4,2 %	4,0 %	Tertial 2 2014
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,16 %	2,34 %	2,3 %	2,7 %	2,0 %	Tertial 2 2014
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,58 %	1,72 %	1,6 %	2 %	1,2 %	Tertial 2 2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska samverka med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden i syfte att främja samordning, utveckling och en effektiv uppföljning av stadens arbetsmarknadsåtgärder	2014-01-01	2014-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att identifiera felaktiga utbetalningar samt mäta effekten av arbetet.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Farstas invånare får stöd till att bli självförsörjande.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Försörjningsstödstagare får en egen inkomst.

Fler ungdomar får feriearbete.

Kommentar

Försörjningsstöd

Efter en mindre uppgång i mars och april har antalet hushåll som beviljas försörjningsstöd åter sjunkit. Samarbete med Jobbtorg, Arbetsförmedling, Landsting och Försäkringskassa fungerar bra. Arbetet med att stävja felaktiga utbetalningar har fortsatt på en hög ambitionsnivå, med fokus på det förebyggande arbetet och samverkan med den enskilde.

Feriejobb

Det var 809 ungdomar som sökte och 399 av dem fick sommarjobb. 90 stycken av dessa har jobbat med att förbättra och snygga upp på olika platser runt om i stadsdelsområdet. Övriga har arbetat inom förvaltningens vård och administration.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Andel försörjningsstödsärenden som avslutas varje månad	11,93 %			10 %		Tertial 2 2014
●	Antal remisser om arbetsträning och arbetsprövning från enheterna för försörjningsstöd och för vuxna/socialpsykiatri till Arbetsforum.	80	86	100	100		Tertial 2 2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Bedömningsinstrument för utredning av ärenden gällande försörjningsstöd ska implementeras.	2014-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

● Uppfylls helt

Kommentar

Miljö

Samtliga bilar är miljöklassade men det finns ännu inte några elbilar i fordonsflottan. Skälet till frånvaron av elbilar är bland annat att de har högre kostnader än andra miljöbilar. Ett praktiskt skäl är att flertalet av våra bilar står utomhus och saknar tillgång till laddningsplats

Andelen förnyelsebart bränsle är 88,62 procent vilket är marginellt lägre än årsmålet 90 procent.

Biologisk hantering av matavfall

Särskild sortering av matavfall sker än så länge endast inom förskoleverksamheten. Årsmålet för samtliga verksamheter är 50 procent. Förvaltningen har hittills uppnått 80 procent.

Förvaltningen har totalt 41 förskolor. Av dessa är 14 stycken inrymda i skolor och flerbostadshus där rådighet saknas över avfallshanteringen. Möjlighet att införa separat hantering av matavfall finns därmed på 27 förskolor. Hittills har separat hämtning av matavfall startat på 24 förskolor vilket är närmare 89 procent. Årsmålet är satt till 75 procent.

Ekologiska livsmedel

Förvaltningen har som mål att andelen ekologiska livsmedel ska uppgå till 21 procent. Under perioden fram till och med augusti har andelen uppgått till drygt 18 procent. Den enda förklaring förvaltningen har till varför andelen inte är större är felkontering av ekologiska livsmedel. Det är inte alla leverantörer som särredovisar ekologiska varor vilket försvårar för verksamheterna. Betydelsen av att välja ekologiska livsmedel är dock känd hos enheterna. Förvaltningen måste intensifiera informationen om vikten att kontera rätt för att årsmålet ska uppnås.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Andel dubbdäck	0 %	0 %		0 %	tas fram av nämnd en/styr elsen	2014
●	Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	18,11 %	18,04 %	21 %	21 %	20 %	Tertial 2 2014
●	Andel elbilar	0 %	0 %		0 %	9 %	2014
●	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2014
●	Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	88,62 %	96,93 %		90 %	tas fram av nämnd/ styrelse	Halvår 1 2014
●	Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår				100 %	tas fram av nämnd/ styrelse	2014
●	Elanvändning per kvadratmeter		56 kwh/kvm		52 kwh/kv m	33 kWh	2014
●	Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	80 %	36,8 %		50 %	45%	2014

Nämndmål:

Förvaltningen bidrar till en hållbar livsmiljö genom effektivt utnyttjande av energi och resurser.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet förskolor som har separat hantering av matavfall ökar.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel förskolor som har infört sopsortering av matavfall.	88,89 %			75 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Fordonsansvariga i förvaltningen bjuds in till informationsmöte om miljöbilar	2014-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0	tas fram av nämnden	2014
Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6			6	tas fram av nämnden	2014

Nämndmål:

Förvaltningen bidrar till att verksamheter inom nämndens områden har ändamålsenliga lokaler.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet gruppbofästigheter ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Kommentar

Hälso- och idrottsprofil

Hälsans dag genomfördes den 16 maj i Farsta centrum. Evenemanget genomfördes med fem idrottsföreningar och sju hälsoverksamheter. Besökare fick prova på olika idrotter och fick information om Farsta stadsdelsområdes hälso-och idrottsprofil och idrotts- och rekreationsutbudet i området.

Sportscamp genomfördes på Farsta IP under två veckor i augusti. Det var 400 barn i åldrarna 8-12 år som fick prova på tio olika idrotter: pingis, taido, dans, innebandy, basket, simning, friidrott, fotboll, handboll och orientering.

Simskola arrangerades i juni för cirka 40 barn i årskurs 8 och 9 från Farsta stadsdelsområde.

Sportscamp genomfördes på Farsta IP under två veckor i augusti. Det var 400 barn i åldrarna 8-12 år som fick prova på tio olika idrotter, pingis, taido, dans, innebandy, basket, simning, friidrott, fotboll, handboll och orientering.

Sköndalsbadet hade öppen fritidsverksamhet under sommaren. Barn och ungdomar, 50-100 stycken i blandade åldrar, besökte badet fem kvällar i veckan. Att ha badet öppet på kvällstid var ett projekt i samarbete med idrottsförvaltningen. Resultat blev förutom glada barn och ungdomar minskad nedskräpning och skadegörelse och ett minskat antal larmutryckningar till badet.

Broschyren "Farsta i Form" blev klar i maj. Den är framtagen tillsammans med idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Broschyren ger information om vilka möjligheter som finns i stadsdelsområdet gällande rekreation, hälsa och idrott.

Projektet Ung livserfarenhet del två startade i augusti. Projektets mål är att utbilda tio ungdomar som står utanför arbetsmarknaden till idrottsledare. Som idrottsledare kan de arbeta inom idrottslyftet i skolorna och i idrottsföreningar. De får arbetslivserfarenhet och referenser till att söka arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Nämndmål:

Farstas invånare har stadens bästa möjligheter till motion och fysiska aktiviteter.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Farstas invånare har möjlighet att delta i hälso- och idrottsaktiviteter.

Årets indikatorer ska ligga till grund för nästa års målberäkning. Årsmål sätts efter årets resultat.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal föreningar som samverkar med förvaltningen inom satsningen idrott och		8		10		2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
hälsa						
Antal hälso- och idrottsaktiviteter som erbjuds inom förvaltningens verksamheter under året inom satsningen idrott och hälsa.		30		6		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Farstaspelen för förskolebarn genomförs på Farsta IP	2014-01-01	2014-06-30	
Förvaltningen arrangerar ett gemensamt möte för föreningar	2014-01-01	2014-12-31	
Hälsans dag arrangeras i Farsta centrum	2014-01-01	2014-06-30	
Sportscamp anordnas för barn och unga	2014-01-01	2014-08-31	

Nämndmål:

Farstas invånare har tillgång till olika kulturaktiviteter.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Olika målgrupper erbjuds kulturaktiviteter.

Kommentar

Förskole och fritidsverksamhet

Konst i förskolan - en fotoutställning har genomförts på Aktivitetshuset Tuben under konst- och kulturfestivalen i maj med alster från förskoleverksamhetens femåringars konstutställning.

Scenkonst - föreställningen Den Magiska Mangon visades i maj på Vår teater för alla femåringar. Totalt har 27 stycken kulturprogram genomförts i parklekarna under sommaren. Mycket välbesökt var bland annat Stockholms parkteaters barnteatersuppsättningar i parklekarna Nybygget i Gubbängen och Farstaängen i Centrala Farsta.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Alla femåringar erbjuds att vara delaktiga i ett konstnärsprojekt och skapa ett gemensamt konstverk	100 %	100 %		100 %		2014
Andel förskolor där 3-5-åringarna har fått ta del av minst två scenkonstföreställningar.		100 %		100 %		2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal förebyggande aktiviteter som genomförts för seniorer		250		275		2014
Antal kulturprogram som har genomförts i parklek och öppen förskola.		30		30		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och unga ska ges möjligheter att själva utöva olika former av kultur och uttrycka sitt eget skapande enligt stadens program för barn och ungdomskultur/ Kultur i ögonhöjd	2014-01-01	2014-12-31	
Genomföra ett konstprojekt i samverkan med Konsthall C, lokala konstnärer och föreningar	2014-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

 Uppfylls helt

Kommentar

Park och stadsmiljö

Inom ramen för Vackra Stockholm har 90 stycken feriearbetare arbetat i stadsdelsområdets parker under sommaren. De har främst genomfört enklare underhåll på parkutrustning som staket, parksoffor och lekredskap på 25 av nämndens 47 lekplatser. Arbetet var väl organiserat och ungdomarna har gjort ett bra jobb. Resultatet är att lekplatserna ger ett betydligare prydligare intryck än tidigare. De har även utfört underhåll på strandpromenader och på trätrappor.

Upprustningen av parkleken Farstaängen har avslutas under perioden. Upprustningen har pågått under tre år och slutbesiktigades i början av september. Trappan vid Vildandsvägens vändplan i Fagersjö och trappan mellan Skrinvägen och Victor Balcks väg i Gubbängen rustades upp under försommaren.

Projektering inför upprustningen av Eklunds Hage i Sköndal har gjorts under sommaren.

Säkerhetsarbete – trygghetsarbete

Steg 2 i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys, RSA, färdigställdes i juni.

Skriftlig information om vikten av och tillvägagångssätt vid incidentrapportering i RISK har vid flera tillfällen spridits till förvaltningens chefer och anställda.

Arbetet med byte till inbrottslarm av högre säkerhetsklass har fortsatt på förvaltningens enheter.

Brottsförebyggande arbete

Farsta lokala brottsförebyggande råd, Brå, har haft ett möte i maj.

Farsta Brå hade i maj sin årliga lokala informationsdag om trygghet där ett flertal olika aktörer medverkade. Evenemanget blev lyckat tack vare vackert väder, engagerade deltagare och en vidareutveckling av konceptet.

Arbetsgrupperna för tryggare centrum utifrån Farsta Brå:s aktivitetsplan har haft fortsatta möten under perioden och flera trygghetsfrämjande åtgärder har verkställts.

Planering har påbörjats för kommande trygghetsmöte där medborgare bjuds in för att lämna synpunkter på tryggheten i området. Mötet kommer att hållas i slutet på året i utvald stadsdel.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor		64 %		73 %	73 %	2014
●	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden		50 %		63 %	62 %	2014
●	Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA		100 %		100 %	100 %	2014

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera stadens program för kvinnofrid och riktlinjer för personal inom socialtjänsten som möter våld i nära relationer i stadens verksamheter.	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med ett könsneutralt förhållningssätt i arbetet med våld i nära relationer.	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Stadsdelsnämnderna ska i enlighet med kommunstyrelsens beslut implementera riktlinjer för idéburen stadsförbättring	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Farsta upplevs som ett tryggt område att bo och verka i.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och andelen trygga invånare ökar.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Farsta lokala BRÅ träffas fyra gånger under året.	2014-01-01	2014-12-31	
▶	I utvald stadsdel kommer trygghetsmöte för medborgarna att genomföras.	2014-01-01	2014-12-31	
✓	En lokal BRÅ-informationsdag ska genomföras tillsammans med flera andra aktörer.	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Förbättring av uppgifterna i parkdatasystemet	2014-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rapporteringsfrekvensen till incidentrapporteringssystemet RISK ska ses över.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Farstas invånare och besökare har tillgång till rena parker och grönområden för rörelse, skönhetsupplevelser och lek

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nöjdheten med skötseln av parker och grönområden ökar.

KF:s inriktningsmål:

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom förskola	74 %	71 %		73 %	77 %	2014
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning		67 %		69 %	69 %	2014
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst		92 %		90 %	90 %	2014
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende		85 %		84 %	84 %	2014

Nämndmål:

Alla som beviljas insatser får information om de valmöjligheter som finns

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Brukare och kunder är välinformerade om möjligheten att välja utförare.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel kunder som tycker att de fått bra information om hur de gör för att välja ett hemtjänstföretag efter att ha träffat en biståndshandläggare.				80 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En ny modell för beställarenheten äldres brukarundersökning ska tas fram. Ett försök med telefonuppföljning ska göras under året.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Förvaltningens medarbetare arbetar för ett Stockholm i världsklass.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna känner till Vision 2030 och arbetar för att uppfylla den.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel medarbetare som förstår hur deras arbete bidrar till stadens vision 2030.		69,07 %		66 %		2014

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

 Uppfylls helt

Kommentar

FÖRSKOLA

Platsbehov

Efterfrågan på förskoleplatser var stor under första halvåret. För att klara öppnades två tillfälliga avdelningar i Gubbängen för att ta emot barn från hela stadsdelsområdet och en hel del tillfälliga överinskrivningar förekom.

Nya förskolor

I april öppnade en ny permanent tvåavdelningsförskola i Farsta strand och en förskola med tre inriktningar i Sköndal. Förskolans tre verksamheter är integrerade och omfattar fem barn som har behov av särskilt stöd och mår bra av en mindre barngrupp och en avdelning där barnen företrädesvis har sin förskoleverksamhet utomhus. Förskolan tar även emot barn som behöver

omsorg på kvällar, helger och nätter. De barn som har omsorgsbehov på obekvämt arbetstid i stadsdelsområdet deltar i förskolans uteverksamhet på dagtid.

Budgetåtgärder

Avdelningens verksamheter har varit återhållsamma vid alla beslut som för med sig kostnader. Lågbudgetalternativ har valts vid exempelvis planeringsdagar och rekryteringar har konsekvensbedömts och vissa kostsamma utbildningar har uteslutits. Avdelningen bedömer att satsningen på en förskola för barn i behov av särskilt stöd och att hänvisa vårdnadshavare som har behov av omsorg på obekvämt arbetstid till samma förskola kommer att kosta mindre än tidigare alternativ, bland annat på grund av specialisering och effektivare personalplanering.

Utveckling och lärande

Avdelningen har ett gemensamt läsprogram med biblioteken i Centrala Farsta, Gubbängen och Sköndal. Biblioteken har ordnat med föreläsningar för all förskolepersonal och har studiecirkel för nyckelpersoner för att inspirera medarbetarna att läsa mer aktivt för barnen, i större utsträckning använda barnböckernas bilder och ha dialog med barnen om vad de ser och hör vid lässtunderna.

IKT-strategi (Informations- och kommunikationsteknik)

En övergripande plan för det strategiska IKT-arbetet har tagits fram för att stödja förskollärare och barnskötare i arbetet med att utveckla IT-relaterade arbetssätt på förskolan. Målet är att implementera arbetssätt som bidrar till att ge barnen goda erfarenheter av att ta hjälp av IT i sitt kunskapsökande på förskolan.

Fiberuppkoppling

Förskolornas IT-uppkopplingar har inventerats och fiberanslutning har beställt till samtliga permanenta förskolor.

Kvalitetsarbete

Avdelningen har infört pedagogiska forum då förskolechefer, biträdande förskolechefer och pedagogiska utvecklingsledare träffas för att gemensamt fördjupa sig inom ett specifikt utvecklingsområde för erfarenhetsutbyte och för att besluta om hur arbetet ska fortgå. Teman på de pedagogiska forumen har varit kvalitetsarbete, rekrytering och förskolläraryrollen.

Två övergripande satsningar riktade till all förskolepersonal har förberetts för att fördjupa det pedagogiska arbetet

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Uppföljning av resultat från brukarundersökningar

Kompetensutveckling

Samtliga medarbetare har gått på föreläsning med Greger Rösnes från Reggio Emiliainstitutet om utveckling av pedagogiska miljöer för barn.

Två förskolechefer går rektorsutbildning och femton medarbetare har börjat en ettårig valideringsbaserad barnskötarutbildning i augusti.

Likabehandling

Förskolorna har arbetat med att kartlägga likabehandlingsarbetet på sina avdelningar, identifiera risker och ta fram handlingsplaner mot kränkande behandling. Förvaltningen har efter en översyn beslutat att revidera förskoleverksamhetens övergripande likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling under året.

FRITIDSVERKSAMHET

Sommaraktiviteter

Under sommaren har fritidsverksamheten samordnat sysselsättning för feriearbetande ungdomar. Fritidsverksamhetens sommaraktiviteter har varit mycket välbesökta och uppskattade. Under två veckor åkte sammantaget 90 barn på badutflykt med buss och ett 15-tal ungdomar har varit på ett Farstaläger i Ludvika. 400 barn och ungdomar deltog under två veckor i Farsta sportcamp i samverkan med tolv lokala idrottsföreningar. Deltagarna fick möjlighet att testa ett tiotal olika idrotter.

Nytt för i år har varit

- att parkleken Starrmyran har haft lördagsöppet och Nybygget i Gubbängen har varit öppen under en tvåveckorperiod efter midsommar, vilket i bägge fallen är ett resultat av ett starkt önskemål från besökare. Farstaängens parklek har varit öppen hela sommarn
- badbussutflykt under en vecka för funktionsnedsatta ungdomar i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör och Södermalms stadsdelsförvaltningar
- att i samverkan med idrottsförvaltningen har fritidsverksamheten med hjälp av särskilda projektmedel haft öppet hus kvällstid till midnatt på handikappbadet i Sköndalt. Beroende på väder kom mellan 50 till 100 besökande ungdomar varje kväll. Projektet

Ungdomsråd

Förvaltningen har i samarbete med Sveriges ungdomsråd startat ett ungdomsråd för Farsta stadsdelsområde. En ungdomscoach har projektanställts. Ambitionen är att locka olika grupperingar av ungdomar i åldrarna 15 till 25 år. De ska genom rådet få möjlighet att vara delaktiga i den lokala demokratiska processen i sin närmiljö. En uppstartsdag har genomförts för att utbilda tre nyckelgupper, nämndpolitiken och chefer, personal som träffar ungdomar i sin profession och ungdomar som kommer att medverka i ungdomsrådet. Under sommaren har deltagare från ungdomsrådet besökt Almedalsveckan för att få praktisk insyn i demokratiarbete och fördjupad kunskap om olika samhällsfrågor.

Korttidstillsyn

Nämnden har under våren beslutat att förvaltningen ska ges möjlighet att starta en korttidstillsynsverksamhet enligt LSS (fritidsverksamhet) i egen regi på Morris fritidsgård före och efter skolan samt under skollov. Förberedande arbete pågår med rekrytering av personal och marknadsföring av verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel enheter som genomför systematiskt	100 %	100 %		100 %	tas fram av nämnd	2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
barnsäkerhetsarbete					en	
◆ Andel förskollärare av antal anställda		34 %		41 %	41 %	2014
Kommentar Överlag är rekrytering av förskollärare ett nollsummespel. Yrkeskåren är eftertraktad, när nyrekryteringar genomförs väljer andra förskollärare att sluta och pröva att arbeta i ett annan stadsdelsområde/kommun. Det är tydligt att förskoleenheter som arbetar i ett område med en jämförelsevis större andel medborgare med socioekonomiska problem möter avgjort större svårigheter att rekrytera förskollärare.						
◆ Andel nöjda föräldrar	82 %	82 %		85 %	85 %	2014
Kommentar Farstas andel nöjda föräldrar är oförändrat jämfört med föregående år. Samverkan med hemmet är ett av förskoleverksamhetens prioriterade områden. Enheterna har i uppdrag att ta fram förslag till åtgärder.						
● Antal barn per grupp		16 barn/avd.		16	16	2014
● Antal förskolebarn per anställd (årsarbete)		4,95 st		4,9	4,9	2014
◆ Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"		3,26		3,7	3,7	2014
Kommentar Alla förskoleområden har inte registrerat resultaten av sitt interna uppföljningsarbete. Vår preliminära bedömning är att resultatet har förbättrats jämfört med 2013, men att vi inte kommer att klara att uppnå genomsnittsmålet.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikels e
▶ Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska i samverkan ta fram konkreta strategier för att säkerställa att andelen legitimerade förskollärare ökar	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att handlingsplaner är framtagna för övergången förskola - skola i enlighet med stadens riktlinjer	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska i nära samarbete med utbildningsnämnden och kulturnämnden inom projektet Stockholm högläser verka för att litteratur och läsning ska bli en mer naturlig del i barnens utbildning	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Barn och ungdomar har inflytande i verksamhetens utformning (barns inflytande).

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och ungdomar är delaktiga.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Andel besökare på öppna förskolan som tycker att de kan påverka verksamhetens innehåll.	80 %			75 %		2014
●	Andel besökare som tycker att de kan påverka parklekens aktiviteter.		89,35 %		75 %		2014
●	Andel besökare som tycker att de kan vara med och planera fritidsgårdens aktiviteter.	83,33 %	77,14 %		75 %		2014
●	Andelen besökare på Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning som tycker att det kan vara med och planera fritidsgårdens aktiviteter	82,14 %			75 %		2014

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Förskolorna prövar och utvärderar olika metoder för att följa upp barns inflytande i verksamheten.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Barn och ungdomar tar eget ansvar, och visar hänsyn samt respekt för andra individer (normer och värden).

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och ungdomar tränas i demokrati.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Andel enheter vars likabehandlingsplaner är reviderade och godkända	100 %	100 %		100 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla förskolor tar fram förebyggande insatser utifrån kartläggning och utvärdering av tidigare års likabehandlingsarbete.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Barnen i Farstas förskolor utvecklas och lär under lekfulla former (utveckling och lärande).

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föräldrar är nöjda med att deras barns nyfikenhet och lust att lära uppmuntras på förskolan.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel förskolor som dokumenterar barnens språkomäner (språkplanen).		100 %		100 %		2014
Andel pedagoger som är nöjda med förskolestöds insatser		88,04 %		85 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolorna arbetar aktivt med barnens språkomäner.	2014-01-01	2014-12-31	
Förskolorna integrerar IKT i den pedagogiska verksamheten	2014-01-01	2014-12-31	
Förskolorna utvecklar metoder för att stimulera barns intresse för läsning.	2014-01-01	2014-12-31	
Förutsättningar att erbjuda förskoleverksamhet med finsktalande personal ses över	2014-01-01	2014-12-31	
Metoder utvecklas för att undersöka föräldrarnas nöjdhet med förskolestöds insatser	2014-01-01	2014-12-31	
Samverka med de lokala biblioteken kring läsaktivitet för förskolebarn	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Vårdnadshavarna är nöjda med hur förskolan samverkar med hemmet (förskola och hem).

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föräldrar känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen nöjda vårdnadshavare med hur förskolan samverkar med hemmet.	78,04 %	80 %		80 %		2014
Kommentar Samverkan med hemmet är ett av förskoleverksamhetens prioriterade områden. Enheterna har i uppdrag att ta fram förslag till åtgärder.						

Nämndmål:

Barn och ungdomar har tillgång till varierande, attraktiva och förebyggande verksamheter på sin fritid.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och ungdomar är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel deltagare som är nöjda med öppna förskolans verksamhet	99			75		2014
Andel besökare som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet	98,35 %	80 %		75 %		2014
Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet				75 %		2014
Andel ungdomar som är nöjda med Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning	92 %			75 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Öppna förskolan erbjuder stöd till vårdnadshavare.	2014-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

 Uppfylls helt

Kommentar

Stockholm- en stad för alla

Förvaltningen har tillsammans med Rådet för funktionshindersfrågor en ständigt pågående dialog om tillgänglighet. Rådet har bland annat varit med och inventerat tillgängligheten i några av förvaltningens publika lokaler. Rådets arbetsgrupp har även gjort en inventering i Farsta centrum för att titta på tillgängligheten och ge synpunkter som ligger till grund för en dialog med bland annat Atrium.

Utveckla mål- och resultatstyrningen

Det allmänna och avdelningsövergripande utvecklingsarbete som påbörjats för att öka verksamheternas möjligheter att styra genom resultat har fortsatt. Bland annat har fyra grupper inom avdelningen Förskola och Fritid börjat arbeta enligt modellen verksamhet och hälsa och tre enheter inom avdelningen socialtjänst: vuxenenheten, neuropsykiatriska teamet och enheten för personligt stöd, har strukturerat och dokumenterat sitt kvalitetsarbete i syfte att bli nominerade till stadens kvalitetspris 2014.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningsledningen antog i januari en projektplan och utsåg en projektledare för att ta fram ett ledningssystem under 2014. Arbetet med att kartlägga processer, aktiviteter och rutiner i verksamheterna har påbörjats liksom inrättandet av ett dokumentbibliotek. Projektet har även påbörjat ett samarbete med konsultföretaget Stratsys för att verksamhetsanpassa en rapporterings- och uppföljningsfunktion i uppföljningssystemet ILS.

En ny mall för att sammanställa synpunkter och klagomål har börjat användas av enheterna. Förtydligande när det gäller diarieföring av synpunkter har förankrats hos alla chefer. Inom projekt ledningssystem har en övergripande processkarta för hela avvikelshanteringen tagits fram. Processen omfattar synpunkter, klagomål, missförhållanden, vårdskador, lex Sarah och lex Maria.

Individ- och familjeomsorg

Våld i nära relationer

Inom försörjningsstöd har en medarbetare anställts med specialkompetens på området. Förvaltningens lokala riktlinjer när det gäller handläggning och insatser har reviderats.

Nya utvecklingsmedel har beviljats av socialstyrelsen för att fortsätta arbetet med att utveckla ett gemensamt insatscenter för stadsdelsförvaltningarna Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. En chef för centret har också anställts med ansvar för ledningen av det operativa arbetet i centret.

Inom äldreomsorgen har en arbetsgrupp bildats för att ta fram stöddokument för enheternas arbete mot våld i nära relationer.

Barn och ungdom

Familjerätten har från 1 januari regionaliserats i samarbete mellan Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar. Verksamheten benämns Familjerätt Sydost och har ledning och lokaler inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning.

Familjevården har beviljats projektmedel för att starta en gruppverksamhet för familjehemsplacerade barn. Projektets namn är Mina båda världar. Syftet är att i ett första steg ta fram en modell för gruppstöd till familjehemsplacerade barn utifrån den väl prövade metoden Skilda världar som riktar sig till skilsmässobarn och i ett andra steg pröva modellen i några sk pilotgruppverksamheter. Projektet sker i samarbete med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och BRIS.

Stöd till barnfamiljer

Under våren har två ABC- gruppcirklar genomförts för 14 föräldrar. Föräldrautbildningen ABC (Alla Barn i Centrum) vänder sig till föräldrar med yngre barn. Två Kometgrupper med tolv deltagande föräldrar har haft regelbundna träffar och kommer att avslutas i maj. Komet är en metodhandledning för föräldrar med både yngre och äldre barn som behöver hjälp med konflikthantering. Två nya gruppleadare har utbildats inom ABC och tre stycken går utbildning i Komet.

Hemlöshet

Ett nytt initiativ har tagits mellan förvaltningen och hyresvärden Stockholmshem. Det s.k. Hökisljftet är en pilotinsats i Hökarängen som syftar till utveckla en aktiv och förebyggande modell för att i ett tidigt skede ge stöd till hyresgäster som har svårigheter i sitt boende och förhindra vräkningar. Modellen ska, om den slår väl ut, implementeras och användas i hela stadsdelsområdet och i samarbetet med övriga hyresvärdar.

Vuxna

Ett samarbete med föreningen Ung och Stolt har inletts. Ung och stolt riktar sig till unga vuxna i åldern 20 -29 år som befinner sig i någon form av utanförskap. Samarbetet med föreningen genomförs tillsammans med centrumvärden Atrium Ljungberg och polisen.

Under sommaren har projektet Trygg sommar genomförts. Ett intensifierat arbete har riktats mot det öppna alkohol och drogmissbruk som förekommer i Farstacentrum och Hökarängens centrum vilket skapar otrygghet och otrovsel. Olika motivations, stöd och behandlingsinsatser har erbjudits de missbrukare som befunnit sig i dessa miljöer under sommaren. Ett antal har fått vård vid institution och öppenvård, deltagit i olika drogfria aktiviteter och sociala stödverksamheter.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrins utförarverksamhet boendestödet har med anledning av en ansträngd ekonomi sett över verksamhet och insatser för att göra effektiviseringar.

Utförarenheten har startat upp två projekt med delfinansiering från socialförvaltningen. Det ena är Emmas matkasse vilket innebär att personer med boendestöd under helgerna har möjlighet att till självkostnadspris få mat lagad och hemlevererad av arbetsverksamheten Emma. Det andra projektet är ett försök med att utveckla boendestödet genom att använda terapihund.

Utförarenheten har även inlett ett samarbete med det sociala arbetskooperativet Textilmakarna i syfte att skapa fler arbetstillfällen för målgruppen.

Funktionsnedsättning

Biståndsenheten för omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Samtliga biståndshandläggarna har nu gått en MI (motiverande samtal) utbildning. Detta ska leda till ett bättre möte mellan handläggare och brukare. Anhörigkonsulenten är kontaktad för att utveckla arbetet med anhörigstöd för de brukare som inte har rätt att ta del av Habiliteringens utbud.

Äldreomsorg

Verksamhetsutveckling

Äldreomsorgen har tagit hjälp från äldreförvaltningen och konsultföretaget Governo med

anledning av budgetunderskottet. Ett syfte med granskningarna har varit att undersöka om förvaltningen är för generös i sina biståndsbeslut. Preliminära resultat från Governos genomlysning ger inga sådana indikationer.

Under perioden har alla enheter på olika sätt arbetat för att minska kostnaderna. Bland annat har beställarenheten organiserat om sin verksamhet för att öka specialiseringen hos biståndshandläggarna. Förändringarna har gett goda resultat. De äldre får nu bättre information om möjligheterna att få hjälp och stöd i hemmet genom det särskilda vårdplaneringsteam som bildats. Det har inneburit att behovet av att söka särskilt boende har minskat.

Ett annat exempel är det omfattande utvecklingsarbetet inom den kommunala hemtjänsten. Bland annat har enheten arbetat för att optimera den dagliga planeringen och därmed effektivisera verksamheten. En verksamhetskonsult från Tieto har anlitats som stöd i arbetet.

Äldreboendeplanering

Förvaltningen har tagit fram ett underlag för stadens äldreboendeplan i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar. Under året har antalet lediga platser i vård- och omsorgsboende minskat i stadsdelsområdet liksom i staden som helhet.

Edö äldreboende måste moderniseras för att klara arbetsmiljöverkets krav. Därför har förvaltningen beställt en förstudie från Micasa fastigheter AB med förutsättningen att huset ska inrymma vård- och omsorgsboende, servicehus, dagverksamhet och gemensamma ytor. Uppdraget genomförs under hösten. Micasa har kallat förvaltningen till ett uppstartsmöte i september.

Under sommaren har fastighetsbolaget Danator påbörjat byggnation av ett nytt äldreboende i Farsta strand med totalt 72 lägenheter i vård- och omsorgsboende. Huset förväntas bli inflyttningsklart hösten 2015.

Specialiserad hemtjänst

Alla nämndens tre specialiserade hemtjänstgrupper för personer med demenssjukdom har beviljats medel för fortsatt utveckling under 2014. På servicehuset har fokus hittills i år varit kost och kompetensutveckling, bland annat genom utbildning av medarbetarna i BPSD[1] .

Farsta hemtjänst är organiserad i geografiska arbetsgrupper där olika specialkompetenser ingår. I år utökas grupperna med psykiatrisk kompetens. Den specialiserade hemtjänstgruppen för kunder med psykiatriska problem leds av en nyanställd administratör med vidareutbildning inom psykiatri, för att ytterligare förstärka stödet till kunder med psykiatriska problem.

Förebyggande verksamhet

Liksom tidigare år har alla äldre som fyller 75 år under året kontaktats av förvaltningens uppsökande arbete och erbjudits information på valfritt sätt. Ett antal hembesök har genomförts. Kallelse till ett informationsmöte i september har gått ut och 60 personer har anmält sig. Bland annat kommer de att få information om förvaltningens anhörigstöd och om vad som erbjuds i aktivitetshuset Tuben.

Anhörigstödet utvecklas i samarbete med Skarpnäcks och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar. Utifrån nämndens verksamhetsplan har äldreomsorgens enheter inlett

ett utvecklingsarbete med stöd av förvaltningens anhörigsamordnare. De enheter som ännu inte startat upp arbetet har deltagit i en "kick-off" i augusti, under ledning av nämndens anhörigsamordnare.

Nya ersättningsmodeller

Nya ersättningsmodeller har införts inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboende. För den kommunala hemtjänsten har omställningen inneburit ett omfattande administrativt arbete. Det har inneburit annat utvecklingsarbete delvis har fått skjutas framåt i tiden.

Särskilda projekt

Projekt "fördjupad kvalitetsuppföljning"; I projektgruppen deltar en medarbetare från äldreomsorgen i Farsta. Under årets första månader har observationer bland annat genomförts på Farsta vård- och omsorgsboende. Boendet har fått en muntlig återkoppling. Utbildningen av observatörer avslutades i juni.

Projekt för att införa nytt klassificeringssystem (ICF); Hälso- och sjukvården inom socialpsykiatri och äldreomsorg har under våren förberetts för de förändringar och den nya terminologi som ska införas i verksamhetssystemet Vodok. Inom projektets ram har verksamheterna erbjudits utbildning. Ett nätverk har skapats för att föra arbetet framåt.

Samverkansprojekt för förbättrad rehabilitering för äldre som bor i ordinärt boende. Projektet drivs i samarbete mellan hemtjänsten och primärvårdsrehabiliteringen. Under tertialen har en projektgrupp bildats där sjukgymnast, dietist och projektledare ingår. En projektplan har tagits fram.

[1] Beteendemässiga och psykiska symptom vid demens

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆	Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	81,05 %	82,05 %	81	84 %	84 %	Tertial 2 2014
Kommentar							
Avdelningen arbetar på att ständigt utveckla metoder för att höja andelen.							
●	Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatri		30,61 %		15 %	tas fram av nämnden	2014
●	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är	80 %	78 %		80 %	80 %	2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)						
● Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar		100 %		100 %	tas fram av nämnden	2014
● Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	77,5 %	62,07 %	77	73 %	77 %	Tertial 2 2014
● Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden		38 %	20 %	20 %	20 %	2014
● Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %		80 %	tas fram av nämnden	2014
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	78 %		90 %	84%	2014
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	74 %	55 %		74 %	74%	2014
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	58 %		80 %	tas fram av nämnden	2014
● Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85 %		85 %	tas fram av nämnden	2014
● Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller	1 %	1 %		1 %	tas fram av nämnden	2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						
● Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	85 %		91 %	91 %	2014
● Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	79 %		91 %	91 %	2014
● Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	90 %		91 %	91 %	2014
● Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	81 %		90 %	90 %	2014
● Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)		95 %		95 %	95 %	2014
● Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)		82 %		85 %	85 %	2014
● Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)		85 %		85 %	85 %	2014
● Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		77 %		77 %	77 %	2014
● Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		79 %		76 %	76 %	2014
● Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälp utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)		72 %		76 %	76 %	2014
● Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)		83 %		86 %	86 %	2014
● Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		90 %		90 %	90 %	2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda en sammanhållen organisation	2014-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
för öppenvårdsinsatser för barn och unga			
▶ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera reviderade riktlinjer för familjehemsvård.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera stadens hemlöshetsstrategi.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla formerna för uppföljning av placerade barn och unga i syfte att säkerställa att uppföljning sker på likartat sätt i staden.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska genomföra uppsökande verksamhet av unga i utanförskap med inspiration av det arbete som sker i Skarpnäcks stadsdelsnämnd.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen och fastighetsnämnden inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till gruppboendestäder eller serviceboendestäder	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska redovisa hur arbetet med att tillgodose behovet av bostäder med särskilt stöd och service fortskrider. Arbetet ska redovisas till kommunstyrelsens genomförandegrupp	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Bistå äldreomsorgen i att ta fram en utvistelsegaranti för äldre i vård- och omsorgsboenden	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnder ska succesivt under 2014 införa den fördjupade kvalitetsanalysen med uppföljare/observerare för förändrad kravställning och uppföljning	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2014-01-01	2014-12-31	
✓ Utveckla stadens information om vård- och omsorgsboendens popularitet	2014-01-01	2014-06-30	
Kommentar Beställarenheten har köpt in surfplattor för att biståndshandläggaren bättre ska kunna informera kunder om vård- och omsorgsboenden, utifrån Jämför service.			

Nämndmål:

Alla som beviljas insatser kan påverka hur de utförs.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer som beviljas insatser från nämnden känner att de har möjlighet att påverka hur insatserna utförs.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel brukare i äldreomsorg, egen regi, som har godkända och aktuella genomförandeplaner två veckor efter påbörjad insats.				90 %		2014
● Andel brukare i äldreomsorg, egen regi, som själv eller genom sin företrädare deltog när genomförandeplanen togs fram				90 %		2014
● Andel inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning som i brukarundersökningar visar sig nöjda med inflytandet.	70	83		70 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen tar fram en modell för dokumentationsgranskning som mäter hur biståndshandläggarens beslut avspeglar sig i genomförandeplanen inom äldreomsorg, egen regi.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Äldre i vård- och omsorgsboende och dagverksamhet har en inbjudande måltidsituation.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer som bor i nämndens särskilda boenden för äldre tycker att måltiderna är trevliga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen tar fram och testar en enkel modell för att mäta kvalitet i måltidssituationer genom individuella bedömningar	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Alla boenden och dagverksamheten inom äldreomsorg, egen regi, ska genomföra en aktivitet kring det avsnitt i TV-serien Sveriges bästa äldreboende som tar upp måltidssituationer.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter möts med respekt

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla som på något sätt kommer i kontakt med nämndens verksamheter känner sig respektfullt bemötta.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel hemtjänstkunder som tycker att de blivit bemötta på ett respektfullt sätt när de träffat en biståndshandläggare.		99		80 %		2014
Andel hemtjänstkunder som tycker att de fått berätta om sin situation när de träffat en biståndshandläggare.				80 %		2014
Andel som upplever att de blivit bra bemötta vid utredning och biståndsbedömning inom individ- och familjeomsorg och funktionsnedsättning.		78,2		80 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen arrangerar minst en aktivitet för alla anställda inom äldreomsorgen, egen regi, på temat bemötande och värdegrund.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Alla som utsatts för våld i en nära relation får hjälp och stöd

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Våld i nära relationer ska uppmärksammas inom stadsdelsområdet och nämndens verksamheter, och de drabbade ska få adekvat stöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen tar fram en gemensam rutin och checklista för hur man hanterar våld i nära relationer inom äldreomsorgen (egen regi)	2014-01-01	2014-12-31	
Förvaltningen bildar ett team som arbetar specialiserat med att utreda och handlägga ärenden som rör våld i nära relationer.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Farstas invånare lever utifrån sina olika förutsättningar ett självständigt liv,

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utvecklat preventionsarbete, samverkan mellan olika verksamhetsormåden.

Personer som tidigare varit hemlösa eller haft ett tillfälligt boende har ett mer varaktigt boende. Personer som riskerat vräkning kan bo kvar.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal personer som genom stöd och bistånd kunnat undvika att vräkas från sitt boende eller genom insatser fått möjlighet till en varaktig boendesituation		248		140		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Fritid- och familjestödsverksamheterna ska gemensamt ta fram en modell för samverkan kring ungdomar i riskzon	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Samarbetet mellan olika lokala aktörer ska utvecklas för att kunna ge stöd och insatser till personer med missbruksproblematik.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Personer får beslut och insatser som utgår från bästa tillgängliga kunskap.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Insatser som baseras på beprövad kunskap och utgår ifrån de sökandes aktiva medverkan ökar möjligheten att uppnå de mål som uppsatts för insatserna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen ska utveckla, testa och implementera metoder för uppföljning av socialtjänstens utredningar och insatser för barn och ungdomar samt personer med missbruk.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Anhöriga till långvarigt sjuka, äldre eller personer med funktionsnedsättning får adekvat stöd.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Anhöriga till långvarigt sjuka, äldre och personer med funktionsnedsättning upplever att de får hjälp och avlastning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Alla enheter inom äldreomsorgen, egen regi, beskriver hur de ska utveckla samarbetet med brukarnas anhöriga	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Förvaltningen tar fram en modell för dokumentationsgranskning som mäter hur kontakt med anhöriga beskrivs i genomförandeplanen inom äldreomsorgen, egen regi.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Stockholms stads policy för anhörigstöd ska förankras i alla äldreomsorgens verksamheter (egen regi)	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning möts av tillgängliga lokaler och verksamheter.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antal tillgängliga lokaler för personer med funktionsnedsättning ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ 21 aktiviteter genomförs utifrån de sju målen i stadens program för tillgänglighet, "En stad för alla".	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning som har boende med särskild service har tillgång till individanpassade aktiviteter.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla personer som har boende med särskild service har individanpassade aktiviteter.

Nämndmål:

Barn och unga har livsförhållanden som möjliggör positiv social utveckling.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Samarbetet leder till att de barn och ungdomar som kan behöva stöd insatser blir synliggjorda och får adekvat hjälp.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Alla vårdnadshavare till 3-12-åringar på våra förskolor har				100 %		2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
erbjudits att gå ABC-kurs						
Andel ungdomar i år 9 som inte använder alkohol				45 %		2014
Andel ungdomar i år 9 som inte använder tobak				82 %		2014
Andel ungdomar i år 9 som inte har testat narkotika				89 %		2014
Andel ungdomar som är boende i Tallkrogens hus som upplever att de har fått stärkt självkänsla och självförtroende		90,91 %		80 %		2014
Butiker som säljer folköl får tillsynsbesök				100 %		2014
Butiker som säljer tobak får tillsynsbesök				100 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskola, fritid, skola, socialtjänst och polis samverkar	2014-01-01	2014-12-31	
Förskolestöd utvecklar samverkansformer med habilitering söderort och autismscenter	2014-01-01	2014-12-31	
Förvaltningen ska i ett samarbete mellan socialtjänsten och tre av Farstas högstadieskolor driva ett projekt i syfte att öka skolnärvaron bland de elever som annars på grund av frånvaro riskerar att inte få behörighet till gymnasiet.	2014-01-01	2014-12-31	
Två informationsmöten per år om droger m.m. erbjuds vårdnadshavare till äldre barn och ungdomar i samverkan med Maria Ungdom och närpolisen	2014-01-01	2014-12-31	
Vårdnadshavare i Farsta erbjuds stödinsatser på en generell nivå för att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Äldre i särskilda boenden och dagverksamhet har tillgång till säker hälso- och sjukvård.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Risken för läkemedelsskador, fall, trycksår och undernäring är minimerad i nämndens vård- och omsorgsboenden för äldre

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare i särskilda	100 %	83 %		90 %		2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
boenden som har läkemedelsgenomgångar enligt gällande rutin						
● Andel brukare i särskilda boenden som har riskbedömningar för fall enligt gällande rutin	100 %	99 %		90 %		2014
● Andel brukare i särskilda boenden som har riskbedömningar för trycksår enligt gällande rutin		97		90 %		2014
● Andel brukare i särskilda boenden som har riskbedömningar för undernäring enligt gällande rutin		98,09 %		90 %		2014

Nämndmål:

Äldre i vård- och omsorgsboende har möjlighet till daglig utevistelse.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla äldre i vård- och omsorgsboende som så önskar vistas utomhus varje dag.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förvaltningen undersöker möjligheten att förbättra tillgängligheten till trädgårdar i anslutning till vård- och omsorgsboenden vintertid, bland annat genom snöröjning.	2014-01-01	2014-12-31	
● Förvaltningen utvecklar former för att följa upp vad brukare i vård- och omsorgsboende i egen regi faktiskt erbjuds i form av utevistelse (egen regi).	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Äldre kan bo kvar i sina hem så länge de vill.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla som vill bo kvar i ordinärt boende ska få tillräckligt stöd för att kunna göra det.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel kunder hos den kommunala hemtjänsten och servicehuset med särskilda				50		2014

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
behov på grund av demenssjukdom eller kognitiv svikt som har en kontaktperson från den specialiserade hemtjänstgruppen.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikels e
Kunder som behöver särskilt stöd på grund av demenssjukdom eller kognitiv svikt identifieras inom den kommunala hemtjänsten och på servicehuset.	2014-01-01	2014-12-31	
En specialiserad hemtjänstgrupp för kunder med psykiatriska problem ska bildas inom den kommunala hemtjänsten	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Äldreomsorgstagare får stöd och hjälp av kompetenta medarbetare.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Äldre känner sig trygga med att personalen har kunskap om deras särskilda behov.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen, egen regi, som har adekvat grundutbildning, motsvarande vårdbiträde eller undersköterska.				90 %		2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikels e
All personal som i sitt arbete kommer i kontakt med personer som har demenssjukdom ska genomgå den webbaserade utbildningen demens ABC	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Äldre i vård- och omsorgsboende får daglig stimulans.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Äldre i nämndens vård- och omsorgsboenden känner sig stimulerade utifrån sina individuella förutsättningar och behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen utvecklar en modell för att följa upp vad brukare i nämndens vård- och omsorgsboenden erbjuds i form av daglig stimulans.	2014-01-01	2014-12-31	
Nämndens vård- och omsorgsboenden ska utveckla samarbetet med stadsdelsförvaltningens kultursamordnare	2014-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi		292 st		270 st	5100	2014
Aktivt Medskapandeindex		81		83	80	2014
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid		18,75 %		100 %	100 %	2014
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare		68 %		80 %	80 %	2014
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.		94 %		95 %	92 %	2014
Sjukfrånvaro	6,3 %	6 %	6,3 %	5,5 %	4,4 %	Tertial 2 2014
Kommentar Trots ett aktivt arbete med åtgärder för att sänka sjukfrånvaron kommer årsmålet inte att uppnås.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Medarbetarna deltar i verksamhetsutvecklingen.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Aktiv medarbetar index, AMI ökar (medarbetarenkäten).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Arbetsättet verksamhet och hälsa fortsätter att användas.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Förvaltningsövergripande introduktion för nyanställda genomförs vid två tillfällen.	2014-01-01	2014-12-31	
▶ Tillsammans med de fackliga organisationerna genomförs en utbildningsinsats i samverkansfrågor.	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Medarbetarna har en hög frisknärvaro.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen sjukskrivna minskar.

Nämndmål:

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare .

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen medarbetare som rekommenderar förvaltningen som arbetsgivare ökar.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron följs upp månadsvis och analyseras. Under hösten kommer en fördjupad dialog att genomföras med enheter som har hög sjukfrånvaro. Det kommer att ske genom en enkät med frågeställningar kring frånvaro, hälsa och arbetsklimat. Enkäten ska ligga till grund för en dialog med arbetsgrupperna kring hälsofrämjande insatser med målsättning att sänka sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron för perioden är 6,33 % vilket är en ökning med 0,01 procentenhet sedan samma period 2013.

För att ytterligare arbeta med den korta sjukfrånvaron utvecklar förvaltningen nya metoder i samarbete med företagshälsovården. Det innebär att medarbetare med hög korttidsfrånvaro kan få ett inventeringssamtal hos företagshälsovården så att rätt åtgärder sätts in så snabbt som möjligt.

Dessutom fortsätter förvaltningen med tidigare insatser och aktiviteter som:

- Hälsoplaner på grupp- och individnivå
- Aktiv rehabiliteringsarbete genom att följa stadens rehabiliteringsprocess
- Friskvårdsarbete
- Kompassen för reflektion över arbetsliv i kombination med privatliv
- Metoder för att utveckla delaktighet och ansvarstagande med utgångspunkt från de analyser som gjorts av vad som är friskfaktorer
- Internkontroll av arbetsmiljön för fortsatt utveckling av arbetsmiljöarbetet.

Sjukfrånvaro - juli 2013 och juli 2014			
	Farsta sdf	Övriga sdf	Staden totalt
Juli 2013	6,32 %	6,82 %	5,68 %
Juli 2014	6,33 %	6,88 %	5,75 %

Sjukfrånvaro juli 2013 och juli 2014

	1-14 dgr	15-90 dgr	91- dgr
Juli 2013	1,30 %	0,70 %	3,03%
Juli 2014	1,02 %	1,25 %	2,69%

Deltid till heltid

Arbetet fortsätter med att erbjuda alla medarbetare heltid. Att samordna bemanningen mellan flera enheter är ett sätt att kunna erbjuda heltidsanställningar. För att lyckas behövs stödsystemen för personalplanering utvecklas. 31% har erbjudits heltid eller högre sysselsättningsgrad vilket inte är någon förändring sedan senaste uppföljningen.

KF:s inriktningsmål:

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Budgeten är i balans

◆ Uppfylls delvis

Kommentar

Budget 2014, mnkr	Budget	Bokfört	Prognos	Prestations förändring	Omslutnings förändring	Avvikelse T1	Avvikelse T2
Nämnd- och förvaltningsadministration	41,1	40,8	41,1			0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	150,9	91,7	160,9		8,0	0,0	-2,0
varav socialpsykiatri	43,5	28,1	44,5			0,0	-1,0
Stadsmiljöverksamhet	16,8	10,9	15,8			1,0	1,0
varav avskrivningar och intern ränta	3,1	2,1	1,4			0,0	1,7
Förskoleverksamhet	289,4	188,4	290,2	4,0		2,0	3,2
Äldreomsorg	537,5	382,5	570,5		6,2	-19,0	-26,8
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	202,3	142,9	220,4	17,9		0,0	-0,2
Barn, kultur och fritid	26,8	16,2	25,8			0,0	1,0
Arbetsmarknadsåtgärder	6,8	4,4	6,4			1,0	0,4
Ekonomiskt bistånd	100,6	61,0	94,2			3,0	6,4
Övrig verksamhet	12,0	0,0	0,0			12,0	12,0
Totalt före resultatöverföring	1 384,2	938,6	1 425,3	21,9	14,2	0,0	-5,0
Resultatenheternas överskott från 2013						13,4	13,4
Resultatenheternas överskott till 2015						-13,4	-13,4
Totalt efter resultatöverföring						0,0	-5,0
Investeringar	7,0	3,2	7,0			0,0	0,0
varav stadsmiljöverksamhet	5,3	2,9	5,3			0,0	0,0
varav inventarier och maskiner	1,7	0,4	1,7			0,0	0,0

Prognosen för helåret 2014 visar ett budgetunderskott om -5,0 mnkr både före och efter resultatöverföringar. I jämförelse med prognosen i tertialrapport 1 innebär detta en försämring med -5,0 mnkr. Underskottet beror på budgetöverskridande inom verksamhetsområde äldreomsorg. Övriga verksamheter prognostiserar endast små budgetavvikelser förutom försörjningsstöd som även i år prognostiserar ett betydande överskott.

Underskottet inom äldreomsorg avser till största del beställarenheten. Budgettilldelningen för 2014 var lägre än utfallet i bokslut 2013 och sedan dess har behovet av att bevilja insatser ökat. Antalet placeringar i vård- och omsorgsboende var i genomsnitt 539 per månad 2013. Denna siffra är hittills i år 575. Prognosen om ett underskott för beställaren motsvarande -21,3 mnkr förutsätter att det genomsnittliga antalet placeringar i vård- och omsorgsboende sjunker till 566 per månad. Det nya ersättningssystemet inom hemtjänsten har inneburit en kostnadsökning i förhållande till budget på grund av en högre utförandegrad än vad det nya ersättningssystemet baseras på.

Enheten för personligt stöd prognostiserar ett överskott om +0,8 mnkr. Kostnaden för ekonomiskt bistånd ligger under budgeterad nivå och verksamheten prognostiserar ett budgetöverskott om +6,4 mnkr.

Förvaltningens reserv är budgeterad under posten Övrig verksamhet. Reserven är avsatt för att under året täcka eventuella underskott inom andra verksamheter. I samband med bokslut 2014 kommer reserven att fördelas till verksamheterna så att eventuella över- och underskott återfinns där de uppkommit. I prognosen för tertialrapport 2 beräknas hela reserven användas för att täcka underskottet inom äldreomsorg.

Under året har ett omfattande analysarbete genomförts i syfte att hitta orsaker till det stora underskottet inom äldreomsorg. Förvaltningen kunde redan efter bokslut 2013 se att äldreomsorgen skulle få stora problem att rymma verksamheten inom budget då tilldelningen för 2014 understeg utfallet för 2013 i kombination med att behovet av att bevilja insatser konstant fortsatt öka under perioden maj 2013 till april 2014. En extern konsult har anlätts för att göra en oberoende granskning av äldreomsorgen och stadens äldreförvaltning genomför en jämförande granskning av biståndsbeslut i Farsta och andra stadsdelar. Äldreförvaltningens granskning syftar till att upptäcka eventuella skillnader i tolkningar av lagar och riktlinjer mellan förvaltningar. Ekonomifunktionen genomför tillsammans med avdelningarna och HR-konsulter löpande analyser av verksamheterna för att öka kostnadsmedvetenheten och fokusera på att hitta alternativa lösningar så att resurserna utnyttjas på bästa sätt. Förvaltningens controllers och verksamhetscontrollers deltar i stadsövergripande nätverk som syftar till spridning av goda exempel och utveckling av verksamheten. Samarbetet mellan avdelningarna och de olika administrativa funktionerna bidrar till att hitta de bästa lösningarna för stadsdelens medborgare.

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100,36 %	100 %		100 %	100 %	Tertial 2 2014
	Kommentar Åtgärdsprogram för budget i balans utvärderas och omarbetas kontinuerligt.						
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,4 %	100 %		100 %	100 %	Tertial 2 2014
	Kommentar Åtgärdsprogram för budget i balans utvärderas och omarbetas kontinuerligt.						
	Nämndens prognossäkerhet T2	0 %	0 %		+/-1 %	+/- 1 %	2014

Nämndmål:

Förvaltningen har budget i balans.

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Prognossäkerheten är hög och förvaltningen uppvisar en budget i balans.

Kommentar

Nämndens verksamheter ska rymmas inom beslutad budget. Detta kräver god prognossäkerhet och omedelbara åtgärder vid befarade underskott. Sedan våren 2013 har

behovet av att bevilja insatser inom äldreomsorgen ökat kraftigt. Då äldreomsorgens andel av den totala budgeten är så pass omfattande är det mycket svårt att kompensera underskott inom äldreomsorgen med överskott inom övriga verksamheter. Vid införandet av det nya ersättningssystemet för hemtjänst baserades budgettilldelningen till stadsdelen på en utförandegrad motsvarande 81 %. Hittills i år har utförandegraden varje månad överstigit detta vilket också inneburit en ökning av kostnaderna. En ytterligare orsak till underskottet är att förvaltningens hemtjänst i egen regi har haft mycket svårt att få den nya ersättningen att täcka samtliga kostnader. Orsaken till detta är bland annat att den nya hemtjänstorganisationen anpassades till det tidigare ersättningssystemet samt att vissa kostnader, exempelvis kostnader för bilar, inte täcks i den nya ersättningen. Under året har kontinuerliga uppföljningsmöten hållits med berörda enheter och de åtgärdsprogram som är framtagna utvärderas löpande. Exempel på åtgärder är förändrad delegationsordning vid beslut om placeringar, restriktivitet vid nyanställningar och vakanshållning av tjänster där det är möjligt samt stopp för externa planeringsdagar och utbildningar. Förvaltningsledningen följer veckovis antalet placeringar i vård- och omsorgsboenden. Ett mer omfattande åtgärdsförslag för en budget i balans till 2015 kommer att presenteras under hösten.

Förvaltningens controllers träffar samtliga enhetschefer och avdelningschefer inför varje månadsrapport och stämmer då av det ekonomiska läget och tar fram en ekonomisk prognos för helåret. Vid befarade budgetunderskott vidtas åtgärder och ansvarig chef ska utarbeta en åtgärdsplan som beskriver hur enheten ska uppnå en ekonomi i balans. Prognosarbetet följer en verksamhetsgemensam mall men anpassas efter chefernas önskemål och behov samt verksamhetsspecifika förutsättningar. Controllers medverkar och informerar även på avdelningarnas månatliga möten med avdelningschef, enhetschefer, verksamhetscontroller och HR-funktion. Stadsdelsdirektör och ekonomichef går månatligen igenom avdelningarnas resultat med berörd avdelningschef på förvaltningsledningens ordinarie möten.

Uppföljning av driftbudget

Nämnd och förvaltningsadministration

Totalt redovisar verksamhetsområdet en prognos med budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om -2,0 mnkr.

Barn- och ungdom

Enheten barn och ungdom/utredning redovisar en prognos med ett budgetunderskott om -1,0 mnkr. Kostnaderna för insatser inom institutionsvård och jourhem/familjehem har varit relativt stabila över årets månader, lägre än för motsvarande period föregående år, men över budgeterad kostnadsnivå.

Avdelningen fortsätter arbetet utifrån har tagit fram en åtgärdsplan med inriktning på hemmaplanslösningar för att få ner kostnaderna för placeringar och utveckla hela den sociala barn- och ungdomsvården i Farsta. De minskade kostnaderna för insatser jämfört med 2013 bör till stor del ses som ett resultat av vidtagna åtgärderna inom ramen för detta långsiktiga arbete.

Kostnaderna för ensamkommande flyktingbarn har fortsatt öka. I jämförelse med motsvarande period förra året är ökningen drygt 25 %. Stadsdelsförvaltningen återsöker

bidrag hos Migrationsverket och räknar som tidigare med att sammantaget få full ersättning för utlagda kostnader och handläggning.

Enheten barn och ungdom/förebyggande verksamhet redovisar en prognos med budget i balans. Enheten har under året varit fortsatt involverade i flera gemensamma projekt med både externt och stadsinternt stöd. Andelen bidragsfinansiering av den förebyggande verksamheten beräknas bli över 20 %. Bidragen har möjliggjort att enheten har kunnat fortsätta erbjuda ett stort antal stödinsatser inom ramen för projekt som skolnärvaroprojektet (stöd av socialförvaltningen), Famnen (stöd av Ytterstadsprojektet) etc.

Vuxna missbruk

Enheten vuxna missbruk redovisar en prognos med budget i balans.

Verksamheten inom myndighetsutövning vidtog 2013 flera åtgärder för att minska kostnader för köpt vård på behandlingshem och andra stödinsatser och kunde också visa på minskade kostnader jämfört med tidigare år. 2014 har dock kostnaderna kommit att öka något igen men som helhet beräknas verksamheten myndighetsutövning tillsammans med öppenvården (som haft ett bättre ekonomiskt utfall) kunna klara sig inom budgeterad ram.

Arbetet med att motverka hemlöshet har fortsatt utifrån den modell förvaltningen arbetat fram med olika öppenvårdsinsatser och erbjudande om trappstegsboende vid Farstasteget. Bidragsandelen för öppenvården har minskat jämfört med för ett par år sedan men enheten har sett till att frigöra resurser i budgeten så att verksamheterna kunnat fortgå. 2014 har man också kunnat erbjuda särskilda insatser utifrån bidrag till projektet Tryggare sommar.

Socialpsykiatri

Totalt redovisar verksamhetsområdet en prognos med underskott om -1,0 mnkr.

Beställarenheten inom socialpsykiatri prognostiserar ett budgetunderskott/överskott om -0,5 mnkr. Enhetens budgetutfall har de senaste åren växlat mellan över- och underskott. I år har kostnaderna för insatser och boende kommit att öka igen och den samlade prognosen pekar på ett underskott. Den tidigare åtgärdsplanen har återaktualiserats och uppdaterats.

EMMA som är utförarenheten inom socialpsykiatri redovisar också en prognos med budgetunderskott om -0,5 mnkr. Verksamheten inom sysselsättning/arbetsträning tillsammans med verksamheten vid Träfflokalen har en budget i balans, medan det framförallt är verksamheten boendestöd som även i år redovisat ett underskott. Låga ersättningsnivåer och oregelbunden efterfrågan inom boendestödet gör att utföraren har haft svårt att få ekonomin i balans.

En åtgärdsplan är sedan tidigare framtagen och arbete fortsätter för att nå en stabilare ekonomi på sikt.

Besparingsåtgärder hos beställare får effekter på utförarens resultat inom stadsdelen. Uppföljning av åtgärdsplanerna kommer därför att ske gemensamt under hösten.

Stadsmiljö

Verksamheten prognostiserar ett överskott om +1,0 mnkr.

Förskola

Verksamhetens prognos för helåret är ett överskott om +3,2 mnkr. Antalet barn enligt augusti

månads avläsning är 2 198 barn. Det är 69 fler barn än samma månad 2013. Nämndens budget för förskoleverksamheten bygger på ett genomsnitt på 2 281 barn under året.

Förskolorna förde med sig ett ackumulerat överskott på 11 mnkr i resultatfond från 2013 och beräknar att oförändrad föra över denna fond till 2015..

Barnomsorgsgarantin kommer att uppfyllas under 2014.

Äldreomsorg

Verksamhetens samlade prognos är ett budgetunderskott om -26,8 mnkr.

Beställarenhetens behov av att bevilja insatser har under hela året legat över budgeterad planeringsnivå och prognosen är ett budgetunderskott om -21,3 mnkr. Antalet beviljade dygn i heldygnsomsorg var i augusti 567 och årsgenomsnittet är nu 574 att jämföra med planeringsnivån som är 524. Det ökade antalet placeringar i heldygnsomsorg avviker från Swecos befolkningsprognoser vilka ligger till grund för äldreomsorgens budgettilldelning. Antalet beställda hemtjänsttimmar i ordinärt boende överstiger planeringsnivån och andelen utförda timmar är 84 % att jämföra med planeringsnivån som är 81 %. Beställarens kostnad för köp av insatser på servicehus är lägre än budgeterat. Årets budgettilldelning är baserad på en förväntad minskning av behovet av insatser och beställarenhetens prognos förutsätter en minskning av antalet insatser fram till årsskiftet.

Av äldreomsorgens utförarenheter prognostiserar Farsta vård- och omsorgsboende ett budgetunderskott om -2,5 mnkr, Edö vård- och omsorgsboende ett budgetöverskott om +0,5 mnkr och Edö gruppboende ett budgetöverskott om +1,5 mnkr. Störst budgetavvikelse redovisar förvaltningens hemtjänstutförare i egen regi, ett underskott om -7,0 mnkr. Staden har infört ett nytt ersättningssystem för hemtjänsten som baseras på utförd tid hos kund. Farstas kommunala utförare av hemtjänst har högre kostnad per timme än ersättningen. Den åtgärdsplan som är framtagen fokuserar främst på att schemaläggning och personalplanering rätt motsvarar de insatser som enheten har beställningar på att utföra. Verksamhetsområdets enda resultatenhet Edö servicehus prognostiserar en budget i balans och att resultatfonden oförändrad förs över till 2015.

Funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott -0,2 mnkr.

Beställarenheten för funktionsnedsättning prognostiserar ett budgetunderskott om -1,0 mnkr.

Budgeten kommer att justeras i samband med denna tertialrapport utifrån de mätningar som stadens bedömningskansli gjort i mars och augusti. Samtidigt fattas då också beslut om särskilda redovisningar och om bidrag till nattschabloner.

Verksamheten inom funktionsnedsättning har fortsatt att öka i omfattning. Kostnaderna har varit ca 12 % högre än under motsvarande period förra året. Det beräknade budgetunderskottet beror främst på högre kostnader inom hemhjälp och andra insatser som finansieras av det s.k. fasta anslaget.

Enheten för personligt stöd har hittills i år varje månad kunnat redovisa positiva ekonomiska utfall. I årsprognosen redovisas ett budgetöverskott om +0,8 mnkr, vilket kan förbättras om resultatrenden fortsätter resten av året.

Farsta gruppboendestäder, som är en resultatenhet, redovisar däremot en prognos med budget i

balans. De fortsatta ”investeringarna” i trädgården beräknas kunna finansieras inom ordinarie driftram.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om +1,0 mnkr.

Försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om +6,8 mnkr.

Enheten för försörjningsstöd prognostiserar ett budgetöverskott om +6,4 mnkr.

Såväl kostnaderna för försörjningsstöd som antal hushåll har minskat under året. Kostnaderna för försörjningsstöd budgeterades 2014 till ca 6,4 mnkr (netto) per månad. Det var en minskning jämfört med 2013. Utfallet har i år har i genomsnitt kommit att bli ännu lägre, ca 5,8 mnkr (netto). Genomsnittskostnaderna 2013 var ca 6,2 mnkr (netto) per månad.

Kostnaderna för försörjningsstöd har också varit mycket stabila mellan månaderna under året.

Antalet bidragshushåll uppgick i augusti preliminärt till 663 och det genomsnittliga antalet bidragshushåll har hittills varit 730 per månad i år. Det är i sin tur en minskning med ca -7 % i förhållande till 2013.

Handläggningskostnader vid enheten redovisar för sig en prognos med budget i balans.

Verksamheten Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett prognostiserat budgetöverskott om +0,4 mnkr. Överskottet avser OSA-anställningar.

Resultatenheter

Resultatenheter 2014 (tkr)	Budget 2014	Resultat från 2013	Beräknat resultat 2014	Resultatöverskott föring 2015
Förskoleverksamhet				
Tallkrogens förskolor	28,8	1,5	0,0	1,5
Gubbängens förskolor	41,6	0,8	0,0	0,8
Hökarängens förskolor	45,2	2,3	0,0	2,3
Sköndals förskolor	43,0	0,2	0,0	0,2
Förskolor centrala Farsta/Fagersjö	53,8	3,7	0,0	3,7
Farsta Strands förskolor	28,1	2,6	0,0	2,6
Funktionsnedsättning				
Farsta gruppbooster	25,8	1,2	0,0	1,2
Äldreomsorg				
Edö servicehus	41,9	1,2	0,0	1,2
Totalt	308,2	13,4	0,0	13,4

Samtliga resultatenheter prognostiserar oförändrade resultatfonder under 2014.

Investeringar

Upprustningen av trappor är avslutad enligt plan. Trappan vid Vildandsvägens vändplan i

Fagersjö och trappan mellan Kistvägen och Ramvägen i Gubbängen har renoverats och försetts med kontrastmarkering.

Farstaängen besiktigas och avslutas i början på september. Kostnaden för Farstaängen ser ut att bli 0,3 mnkr lägre än beräknat. Förvaltningen föreslår att dessa medel flyttas Eklunds Hage. Byte av gungställningar utförs under hösten.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen ansöker om omslutningsförändringar om totalt 14,2 mnkr varav 6,2 mnkr avser äldreomsorg och 8,0 avser ensamkommande flyktingbarn.

Budgetjusteringar

Förvaltningen ansöker om budgetjustering för idéburen stadsutveckling om totalt 1,7 mnkr enligt bilagor 4-8.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen ansöker om 0,8 mnkr i stimulansbidrag för öppnande av en förskoleavdelning på förskolan Paletten.

Analys av balansräkning

Tillgångar

- Anläggningstillgångarna har ökat med 2,9 mkr under perioden. De investeringar som gjorts omfattar upprustning av parkleken på Farstaängen och lekplatsen i kvarteret Hemmarö.
- Inventarier har ökat med 4,2 mkr.
- Kundfordringar har minskat med 2,5 mkr jämfört med augusti 2013. Det beror på att de interna fordringarna på andra förvaltningar inom Stockholms stad har minskat.
- Kortfristiga fordringar är drygt 9 mkr högre än augusti 2013. Det förklaras av att Farsta stadsdelsförvaltnings fordringar på Statens migrationsverk ökat avseende kostnader för mottagande av ensamkommande barn.
- Under förutbetalda kostnader bokförs Farsta stadsdels upparbetade fordringar på stadsledningskontoret avseende ytterstadsprojektmedel som beviljats av kommunstyrelsen 2014-03-05 §4. En upparbetad fordran avseende utbetalda vårdnadsbidrag finns också bokförd. Netto har fordringarna ökat med drygt 0,6 mkr mellan perioderna.
- Redovisningen av kassa och bank omfattar underkonton till stadskassan. Förändringen mellan perioderna är -25,7 mkr.

Skulder

- Eget kapital visa skillnaden mellan skulder och tillgångar i balansräkningen. Det egna kapitalet har minskat med 29,8 mkr.
- Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder har ökat med knappt 0,2 mkr.
- Leverantörsskulder har ökat med 3,2 mkr. Ökningen beror på volymökning inom äldreomsorgen.
- Moms och särskilda punktskatter har ökat med 0,1 mkr.
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 3,9 mkr. Förändringen omfattar främst ekonomiska transaktioner mellan förvaltningar inom Stockholm stad.

Övrigt

Ej aktuellt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

● Uppfylls helt

	Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2013	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Administrationens andel av de totala kostnaderna		2,97 %		2,96 %	minska	2014
●	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen		0 st		2 st	tas fram av nämnden	2014

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Formulera nämndindikatorer som mäter effektivitet för respektive verksamhet	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Kommunstyrelsen ska i samverkan med servicenämnden, stadsdelsnämnderna se över riktlinjerna för vårdnadsbidrag	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna införa central avgiftshantering för bland annat förskola	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och de fristående förskolorna införa den nya gemensamma ingången till den gemensamma förskolekön och de fristående förskolornas köer	2014-01-01	2014-12-31	
▶	Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över riktlinjerna för barnomsorg på obekvämt arbetstid	2014-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Verksamheten bedrivs effektivt.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nöjda kunder och budget i balans.

Kommentar

Kommunikation

Förvaltningen arbetar aktivt med utveckling av bemötandet. Under våren 2014 har workshops med medarbetare och chefer från förvaltningens verksamheter genomförts. Syftet har varit att ta fram underlag för planering av det fortsatta arbetet med att utveckla bemötandet.

Workshopen har gett en nulägesbild av viktiga delar i bemötandet samt styrkor och förbättringsområden. Det har genomförts i samarbete med stadsledningskontoret. Uppföljning och planering för det fortsatta genomförandet har skett parallellt.

Det gemensamma förhållningssättet i förvaltningens kommunikation (aktiv, trovärdig och tillgänglig) genomsyrar utvecklingsarbetet kring bemötandet. Det bidrar till förankring i organisationen. Förankring sker också genom förvaltningens kommunikationskanaler och forum för personliga möten, till exempel chefsmöten, samt kommunikationsplan 2014-15.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Chefer och medarbetare deltar i utvecklingsarbete kring bemötande och service.	2014-01-01	2014-12-31	
Det gemensamma förhållningssättet i förvaltningens kommunikation (aktiv, trovärdig och tillgänglig) förankras hos chefer och medarbetare.	2014-01-01	2014-12-31	

Synpunkter och klagomål

Förskoleverksamheten

Förskoleenheterna har främst fått positiva synpunkter på bemötandedelen, den pedagogiska verksamheten och den dagliga verksamheten. Exempel på klagomål som har inkommit är bristande tillsyn och omvårdnad, löss, personals bemötande och säkerhetstänk. Föräldrar har på en del förskolor haft synpunkter på torftiga och även slitna utemiljöer.

Socialpsykiatri

Tre klagomål har inkommit till enheten. Det har rört sig om sent ankommen personal från boendestöd, ostrukturerad sysselsättning i verksamheten samt om klient som inte vill få samtal till fast telefon utan till sin mobiltelefon.

Gruppboendestäder

Klagomål som inkommit gäller hur personal använt de kommunikationshjälpmedel som finns kring olika brukare. Anhöriga har bjudits in till olika möten där syftet med de olika hjälpmedlen gått igenom och där vikten av att kunna kommunicera tagits upp.

Kommunikationen kring brukarna kommer framöver att prioriteras.

Försörjningsstöd

Under andra tertialen i år har vi yttrat oss i två ärenden till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

I fem enskilda ärenden har klagomål besvarats skriftligt direkt till klagande.

Ett svar från JO har inkommit, JO's svar föranleder ingen utredningsåtgärd eller uttalande angående förvaltningens handläggning.

Barn och ungdom utredning

Under andra kvartalet har 3 synpunkter/klagomål inkommit till enheten. Två av klagomålen gäller hur ärendet handlagts och ett av klagomålen gäller bemötande.

Samtliga klagomål har hanterats enligt förvaltningens rutin för klagomålshantering.

Familjestödsenheten

En person har under perioden hört av sig till förvaltningen med en synpunkt ang. kontakt till frivilliga samarbetssamtal. Det är nu tydliggjort vem man ska hänvisa till vad gäller frivilliga samarbetssamtal.

Äldreomsorg

Under perioden har en lex Sarah rapporterats till verksamheten. Enheten har vidtagit åtgärder för att missförhållandet inte ska upprepas. Inom hela äldreomsorgen har totalt 24 synpunkter lämnats på verksamheten under perioden. De flesta har gällt brister i omvårdnaden. Några synpunkter har också registrerats som innebär positiva omdömen om personal och verksamhet. Alla synpunkter har hanterats och återkopplats enligt förvaltningens rutin.

Övrigt

Goda exempel

Fritidsverksamheten

Fritidsverksamheten och idrottsförvaltningen har samverkat kring att ha handikappbadet i Sköndal öppet för ungdomar under sommaren. Badet har varit öppet från klockan 18.00 till 23.00 alla vardagar utom onsdag då det badet är abonnerat och helger från klockan 18.00 till 24.00. Fritidsverksamheten har haft två fritidsledare på plats och idrottsförvaltningen två badvakter. Verksamheten har varit ett svar på tidigare skadegörelse sommartid och badet har varit mycket välbesökt.

Förskoleverksamheten

Hökarängens förskoleområde har haft en språkpedagog anställd som under vårterminen som har inventerat alla småbarnavdelningarnas läshörnor och sett över vilka utvecklingsmöjligheter som finns. Hon har presenterat en bok för pedagogerna och barnen, läst och diskuterat boken och hur man kan arbeta vidare med boken.

Gruppbostäderna

Anhörigstöd och anhörigssamverkan fortsätter. Insikten om hur viktigt bemötandet är i varje

möte med varje människa har ökat och resulterat i ett öppnare klimat och en enklare kommunikation mellan anhöriga och medarbetare. Inom organisationen gruppboende så strävar de efter att varje anställd ska ha en så hög tjänstgöringsgrad som möjligt för att ha så få antal personal runt varje brukare som möjligt.

Socialpsykiatri

Sedan våren har ett projekt varit igång som heter Emmalagat matkasse. De erbjuder brukarna en matkasse med hälsosam mat, tips och erbjudande om friskvårdsaktiviteter. Kassen säljs på fredagar och innehåller mat för lördag och söndag. Matkassen är populär och berikar helgen med såväl mat som bättre mående. Det är fler brukare än medarbetare som är delaktiga i projektet.

Biståndsenheten för omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Enheten har arbetat fram ett arbetssätt/arbetsmetod vad gäller återkommande vårdmätningar. Det gäller för den prestationsbaserade delen av verksamhetens budget. Alla handläggare granskar sina körningslistor samtidigt och gör nödvändiga korrigeringar.

Stadsmiljö och park

Möjligheten att skriva brukaravtal med förvaltningen har blivit mer allmänt känd. Under sommaren har förvaltningen slutit fem brukaravtal. Avtal har överenskommit med en koloniförening, en bostadsrättsförening, en samfällighetsförening och två privatpersoner. Brukaravtalen omfattar slyröjning, vassröjning i mindre skala, trädgårdskompostering och kritning och skötsel av en utomhushandbollsplan.

Lokala Brå

Årets trygghetsdag anordnades på Farsta torg en lördag i maj. Farsta lokala brottsförebyggande råd organiserade dagen med ett stort antal föreningar och organisationer. Evenemanget genomfördes utan kostnad.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens goda exempel är arbetet för att öka utevistelsen för äldre i nämndens vård- och omsorgsboenden. På Farsta vård- och omsorgsboende har personalen inventerat de boendes behov och önskemål. Medarbetarna har sedan särskilt försökt motivera äldre som inte är ute mycket att komma ut mer. På Edö gruppboende har de boende deltagit i trädgårdsarbetet genom att tillsammans med personal odla i odlingslådor. En avdelning har erbjudit uppskattad daglig musik och dans på uteplatsen.

Enheten vuxna/socialpsykiatri

Det uppsökande arbetet har lett till färre antal LOB:ar (Lagen om omhändertagande av berusad person) i centrala Farsta, enligt Polisen, och det öppna missbruket i centrumområdet upplevs som mindre störande.

Med bidragsmedel har fem ungdomar i föreningen Ung och Stolt, som enheten har samarbete med, anställts som medborgarvårdare under sex månader. De samarbetar med våra uppsökare i Drogfritt nätverk och ansvarar för caféverksamhet i samverkan med Centrumkyrkan i Farsta centrum. Dessutom består deras arbete bl a av kvälls- och nattvandringar i syfte att samtala med de ungdomar som befinner sig i gäng.

Barn och ungdom utredning

Samarbetet i stadsdelen kring barn i behov av särskilt stöd har i slutet av våren formaliserats i ett BUS avtal som undertecknats av berörda både i kommun och landsting vilket kommer att gynna barn med stora och sammansatta hjälpbehov.

Trots en stor inströmning, av nya anmälningar kring oro för barn/unga i stadsdelen och av barn till våra två asylboenden, har kvaliteten hållits hög tack vare att medarbetarna har ett gemensamt synsätt och hjälps åt, så att barn och ungdomars behov kommer i första rummet.